RAADSVOORSTEL

Zaaknummer:	0000759966
Onderwerp:	Zienswijze concept kadernota 2025 OD NHN
Datum raadsvergadering:	13 februari 2024
Portefeuillehouder:	N. Langedijk
Programma:	7. Volksgezondheid en milieu

Publiekssamenvatting

Jaarlijks zenden de verbonden partijen een concept kadernota aan de deelnemende gemeenten. In de concept kadernota staan plannen voor het komende jaar. Van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (hierna OD NHN) is ook een concept kadernota ontvangen. De gemeenteraad wordt om een zienswijze gevraagd. Na ontvangst van zienswijzen van alle deelnemers maakt de OD NHN zijn concept ontwerpbegroting voor 2025.

Voorgesteld besluit

De raad besluit de volgende zienswijze in te dienen over de concept kadernota 2025:

1. De PM-post voor Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP) af te wijzen, zolang er geen overeenstemming is over het transitieplan om te voldoen aan de robuustheidscriteria;
2. Het Dagelijks Bestuur dringend te verzoeken bij de uitwerking van de toekomstige denkrichtingen in het transitieplan ook één op te nemen die uitgaat van kostenneutraliteit en waarbij de deelnemers actief betrokken zijn;
3. Het Dagelijks Bestuur op te roepen om de verdere implementatie van de Omgevingswet en de Uitvoerings- & Handhavingsstrategie (U&H strategie) zoveel mogelijk kostenneutraal vorm te geven.

Inleiding

In 2018 hebben gemeenteraden besloten dat openbare lichamen, die gemeenschappelijke regelingen hebben, elk jaar vóór 1 januari en uiterlijk op 15 december de concept kadernota aan de deelnemende gemeenten moeten verstrekken. Gemeenteraden kunnen dan hun mening geven door middel van een zienswijze. In de concept kadernota 2025 worden de belangrijkste punten en vernieuwingen voor 2025 kort samengevat, zodat deze kunnen worden opgenomen in de concept ontwerpbegroting voor 2025.

De OD NHN blijft er net als voorgaande jaren naar streven om ontwikkelingen zoveel mogelijk binnen de eigen middelen en reserves op te vangen, maar ziet wel uitdagingen hierin. De belangrijkste punten uit de concept kadernota zijn:

<u>Indexatie bijdrage</u>

De OD NHN heeft het indexeringspercentage vastgesteld op basis van de brief van de Regietafel van 8 oktober 2023. Men gebruikt een gewogen gemiddelde van 3,94%. Dit is in overeenstemming met de afspraken zoals vastgelegd in de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR).

<u>Omgevingswet</u>

In 2025 wordt de Omgevingswet volledig geïntegreerd in de bedrijfsvoering, nadat deze in 2024 van kracht is geworden. Door ervaringen in 2024 met de implementatie van de wet zullen mogelijke aanpassingen voor 2025 duidelijk worden.

U&H-strategie 2024-2027
In 2025 gebruikt de omgevingsdienst de vernieuwde Uitvoerings- & Handhavingsstrategie 2024-2027 als leidraad, die door de colleges is vastgesteld in 2024. Deze strategie richt zich op thema's zoals veiligheid, gezondheid, omgevingskwaliteit, en natuurwaarde. Daarnaast werkt de omgevingsdienst aan maatschappelijke transities zoals energie, landbouw, woningbouw, klimaatadaptatie, infrastructuurvervanging en circulaire economie. Deze strategie is een belangrijke mijlpaal en vormt de basis voor een duurzame en robuuste omgevingsdienst.

Voorgesteld wordt een zienswijze in te dienen waarbij het uitgangspunt is om de verdere implementatie van de Omgevingswet en de verdere uitwerking van de U&H strategie zoveel mogelijk kostenneutraal vorm te geven.

Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP)
Voor goed toezicht op milieu en leefbaarheid heeft de commissie Van Aartsen aanbevelingen gedaan. Ook kwam de commissie met zes robuustheidscriteria. De omgevingsdiensten moesten namelijk:

- Een bepaalde minimale omvang hebben;
- Werken volgens de kwaliteitscriteria voor VTH;
- Inzetten op innovatie met daarbij een innovatieagenda en bijpassend budget;
- Een financiële buffer hebben;
- Informatiegestuurd werken;
- Aansluiten bij de identiteit van hun werkgebied.

In de concept kadernota staat dat de OD NHN niet voldoet aan de hiervoor genoemde criteria. Dit geldt voor bijna alle omgevingsdiensten.
Er wordt gewerkt aan een transitieplan (verwachte oplevering maart/april 2024). Dit plan beschrijft de benodigde maatregelen en aanpassingen aan de organisatie en de werkprocessen. Het doel is om uiterlijk 1 april 2026 volledig te voldoen. De OD NHN geeft aan dat de financiële effecten in de begroting 2025 verwerkt worden. Daarom is nu een PM-post opgenomen voor dit onderdeel.

Op 15 januari jl. zijn in de AB-vergadering de financiële contouren om te komen tot een robuuste omgevingsdienst geschetst. Hiervoor is minimaal 2,7 miljoen euro structureel nodig. Voor Dijk en Waard betekent dit een substantiële structurele verhoging van de jaarlijkse bijdrage.

Voorgesteld wordt een zienswijze in te dienen waarmee de PM-post voor Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP) wordt afgewezen.

Beoogd effect
Het kenbaar maken van het gemeentelijke standpunt over de beleidsmatige en financiële kaders, zoals genoemd in de concept kadernota 2025 van de OD NHN.

Kader
De wet gemeenschappelijke regelingen, de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR).

Argumenten per beslispunt

1. *De PM-post voor Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP) af te wijzen, zolang er geen overeenstemming is over het transitieplan om te voldoen aan de robuustheidscriteria.*
   Er is nog geen overeenstemming over het transitieplan en er heeft nog geen gedegen discussie hierover plaatsgevonden. Er is wel een financiële inschatting gemaakt van 2,7 miljoen euro, met een PM-post voor alle andere denkrichtingen. Gezien de grote belangen en de financiële effecten die dit onderdeel voor de deelnemers kan hebben, wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen.

2. *Het Dagelijks Bestuur dringend te verzoeken bij de uitwerking van de toekomstige denkrichtingen in het transitieplan ook één op te nemen die uitgaat van kostenneutraliteit en waarbij de deelnemers actief betrokken zijn.*
   Bij de denkrichtingen die uitgewerkt zijn, ontbreekt er één met kostenneutraliteit. Deze dient in het transitieplan opgenomen te worden. Bij het opstellen van het transitieplan dienen de deelnemers actief te worden betrokken.

3. *Het Dagelijks Bestuur op te roepen om de verdere implementatie van de Omgevingswet en de U&H strategie zoveel mogelijk kostenneutraal vorm te geven.*
   In de concept kadernota wordt een verhoging van de bijdrage als gevolg van de verder implementatie van de Omgevingswet en de uitwerking van de U&H strategie niet uitgesloten (PM-post). Daarom wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen waarbij een verdere verhoging zoveel mogelijk wordt tegengegaan.

Kanttekeningen en risico's

1. *Algemeen Bestuur beslist over de concept kadernota 2025*
   Vaststelling van de concept kadernota 2025 van de OD NHN vindt plaats door het Algemeen Bestuur. Hierbij bestaat de mogelijkheid dat het Algemeen Bestuur anders kan beslissen dan de deelnemers via de zienswijzen hebben beoogd.

Alternatieven

Een alternatief is dat de raad geen zienswijze indient. Echter dat wordt afgeraden. Dit kan worden gezien als instemming met de voorgestelde aanpak en financiële verhoging door de OD NHN.

Samenwerking en participatie

Er heeft geen participatie en inspraak over dit voorstel plaatsgevonden. Wel is heeft afstemming met de gemeente Alkmaar plaatsgevonden over dit voorstel.

Financiën

De indexatie wordt verwerkt in de gemeentebegroting 2025:

Bijdrage Dijk en Waard

Bijdrage Dijk en Waard						
			2024	**2025**	**2026**	**2027**
Kadernota OD NHN			1.163.000	1.209.000	1.209.000	1.209.000
Begroting Dijk en Waard	44308	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	95.906	95.906	95.906	95.906
	44303	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1.064.094	1.064.094	1.064.094	1.064.094
			1.160.000	1.160.000	1.160.000	1.160.000
		Verschil	-3.000	-49.000	-49.000	-49.000

Aangezien de indexatie past binnen de afspraken van de FUGR en de brief van de Regietafel wordt voorgesteld hiervoor geen zienswijze in te dienen.

Communicatie
Over dit raadsvoorstel en -besluit vindt geen actieve informatie plaats.

Uitvoering
De beslissing van de raad wordt kenbaar gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van OD NHN. Het Dagelijks Bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op alle ingekomen reacties en legt deze ter besluitvorming voor aan het Algemeen Bestuur.

Bijlagen, onderdeel van het besluit
1. Begeleidende brief concept kadernota 2025 ODNHN.

Bijlagen ter informatie
1. Concept kadernota 2025 ODNHN.
2. Brochure Governance gemeenschappelijke regelingen NHN mei 2022;
3. Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen;
4. Brief regietafel over aangepaste indexering.